

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl., 30 kr., za en mesec 1 gl., 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl., 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petite vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denašnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Sedanje razmere v Rusiji.

Nij ga naroda, čegar publicistika bi bila Slovanom tako sovražna, ko publicistika nemška, naj se sicer priznava k liberalnim ali klerikalnim, demokratičnim ali konservativnim načelom. To podedovano sovražstvo nemškega naroda do Slovanstva pokazalo se je v njegovem novinarstvu zopet prav eklatantno v poslednjih dneh; se ve da načinom, ki mora vsacega pošteno in pametno mislečega Slovana skrajno razžaliti in z gnjusom odvrniti od korumpiranih zastopnikov nemške publicistike. Ti možje so popolnem farizeji; kajti mej tem, ko najnesramneje pišejo proti Slovanstvu, odevljejo te svoje izjave s plaščem sočutnosti ter se delajo, ko da bi jim na resničnem napredku Slovanstva res kaj ležeče bilo. Pravi volkovi v ovčjej obleki!

Vsi se še spominamo, kako je nemško novinarstvo unisono protestovalo in intrigovalo proti osvobojenju balkanskih Slovanov, ker je sprevidelo, da osvobojeni narodi ne bodo mogli pozabiti, kdo jih je rešil turškega nasilstva; tega pa Nemci nikakor dopustiti nehotijo, da bi važnost in moč Rusije — te jedine in močnejše predstavitelje Slovanstva — rastla. A zgodovina ne hodi sveta iskati po redakcijah nemških časnikov in tako se je zgodilo, da je velik del Balkana postal z rusko pripomočjo svoboden.

Poslednje dni pa je zadel nemško novi-

narstvo nov hud udarec. General Ignacijev, jeden prvih zastopnikov slovanske ideje v Rusiji, postal je minister notranjih zadev in vsled tega nastal je grozen krik v nemškem Izraelu.

In kaj je uzrok temu? Jedino to, da se v Rusiji narodna stranka kliče na krmilo. Nekako čudno se to sicer glasi, a tako je.

Kakor so Nemci povsod, kamor so mej Slované zašli, pustili za soboj žalosten in poguben sled s tem, da so vedeli ustvariti vlastnemu narodu sovražno in njegove šege zaničujočo stranko, isto tako se je to zgodilo v Rusiji. Sicer tam take stranke ab origine nij bilo in meščanstva tudi nij moglo nemštvo pridobiti zase proti rusizmu, a seme, iz katerega se je izcimilo pozneje za napredek ruskega naroda in vsega ostalega Slovanstva toliko škodljivega plevela, zasejal je nehoti sicer napredni le premalo okoliščine vlastne države poznavajoči car Peter Veliki. On je, spoznavši veliko naprednost zapadne Evrope, prisvojil si njene ideje, ter — ker so se mu naprave zapadne Evrope priljubile — začel jih presajati na ruska tla. V ta namen poklical je tudi mnogo tujcev, posebno Nemcev, v visoke službe v Rusijo; ti pa so si v teku časa vedeli prisvojiti takovo moč in veljavo, da so zadobili izključljiv vpliv na vse ruske vladarje do današnjih dni. Vse višje službe bile so v rokah Nemcev ali pa takovih Rusov, ki so se popolnem udajali zapadno evropskim idejam ter so vsled tega bili voljno orožje v zaviranju ruskega narodnega napredka.

Slovansko gibanje, ki se je v prvi polovici tekočega stoletja začelo razvijati, bilo bi

v velikej slovanskej državi — v naravnih okoliščinah in razmerah — moralo najti svojo največjo podporo, vzpodbujati in zaščiti; a slovanska ideja bila je po uplivu imenovanih nemških usiljencev v Rusiji tako potlačena, da se je še le takrat, ko so v Avstriji živeči Čehi uželi svojega navdušenega pevca slovanske vzajemnosti imeli, narodna stranka na Ruskem organizovati začela.

Tako nam je torej sedaj veseliti se tega, kar bi se sicer v Rusiji samo o sebi razumeti imelo namreč, da je sedanji car poklical z Ignacijevim narodno stranko na krmilo. In to pomeni mnogo — za Rusijo in za vse ostalo Slovanstvo. To pa spoznavajo Nemci, ki so se že nekaj časa veselili, da sedanji car — katerega so iz prejšnjega njegovega življenja in delovanja poznali prononciranega privrženca slovanske ideje — ostane zvest politiki svojega očeta in vsled tega spoznanja začeli so iz golega strahu pred Slovanstvom prav po farizejsko obžalovati Rusijo, da jo politika Ignacijeva pripelje v pogubo.

Oglejmo si pa stvar nekoliko natančneje.

Da Rusija potrebuje reform, to je v obče priznано in ravno sedanji car je prej užel večkrat v mnogih prilikah to potrebo poudarjal. A vpraša se, kakovih reform. Dosedaj na Ruskem gospodujejo a ruski narod sovražna stranka rada bi vpeljala v Rusiji reforme prav popolnem odgovarjajoče uravnavam in napravam zapadne Evrope; temu pa se protivi ruska narodna ali tako imenovana „slavjanofilska“ stranka, katera poznavajoč nesreče, ki so zadele Rusijo vsled importacije zapadno evrop-

Listek.

Vse mine!

Slava Bogu! da so uže vendar pri kraji te preklicane volitve in razne druge ljudske veselice. Saj nam nij bilo več živeti, nam ubogim pritlikovcem pod črto namreč, tako neznosno so se šopirili oblastni naši tovariši iz bel-etaže! Kar sapo so nam zaprli in nas v stran porinili popolnem, da si po celi teden živa duša nij upala na dan. Pa bode uže spet druga pela, premalo vas je, preširna vi gospoda tam gori: hodie mihi, cras tibi! Potem bomo pa spet mi dobri in tudi slavno, recimo makar veleslavno občinstvo bode prej pogledalo pod črto nego nadjno. Vsaka reč ima svoj čas — „zakon nature je ta“, pravi bléz slovensk pesnik, in kaj bi bilo, če bi ne bilo tako, kaj bi počeli krznarji, če bi nikoli mraza ne bilo, in kaj ljubljanski magistrat s kolezijo, če bi vročina ne silila ljudij, da se kopat hodijo!

Vsaka reč le nekaj časa traja, to je gotova resnica in z njo naj se tolažijo tisti go-

spodje, ki so propadli pri volitvah v trgovinsko zbornico. Da, te volitve! Kakšna glorijska je to bila, da smo zmagali! Jaz se sicer tudi nijsem jokati zaradi tega, pa žal mi je vendar, da gosp. Treo ne bode več predsednik trgovinsko-obrtne zbornice. To se pravi, prav za prav mi nij žal za to, ampak za to, da bi gosp. Treo morda več prilike ne imel govoriti kak lep govor in ga potem natisniti dati v našem uradnem listu; kajti uradnih ljudij glasilo je le uradni list. Mene je vsak njegov govor zelo zanimal, ker se je človek lahko kaj naučil iz njega. Tako n. pr. je vzdajnič gospod Treo dejal, da je zdani politični položaj neugoden našej trgovini. Jaz nijsem niti politik niti nacional-ekonom in zato se mi še sanjalo nij, da bi utegnili Taaffe in Winkler krivati, da pšenici in koruzi cena ne poskoči; da ljudje ne kupujejo kave in svilenih rut, ker je na francoskem republika, na Angleškem pa liberalna vlada, in da s pomarančami nij več kupčije, ker se na Laškem ministerstvo maje. Take in jednake stvari so trgovci lahko zvedeli od gosp. Treota in — za hvalo ga še niti

volili nijso. Kdo ve, ali bode njegov naslednik razodeval take skrivnosti. Pa recite, da nij svet nevhvaležen! Kar jokati bi se človek nad tem grešnim svetom in nij čuda, da so gosp. Treotu v nečeljo popoldne na strelišči grenke solzice zalile oči, ko so ga prijatelji pozdravili kot prezidenta, on pa se je spomnil tožnih besedij narodne pesni:

„Oh zdaj pa nikdar, nikdar več,
Veselite se, preč!“

Da, „črna“ nevhvaležnost je grda reč, bode si nevhvaležen kdor koli. Kadar slišim o nevhvaležnosti, vselej pravim kakor P. Greuter: „fej!“ In tako sem tudi rekel „fej!“, ko so ljudje pravili, kako grdo je kazinski volilni generalštab izplačal ustavoverno ljubav kranjskemu gosp. okrajnemu glavarju Derbiču, ki je bil v lepo zapečatenem zavoji šestdeset obrtniških glasovnic poslal v tukajšnji konstitucionalni hauptkvartir, gospodje pa, ko so odvili pakelje, so dejali: „Was schickt er uns diesen . . .!“ Če bi vi vedeli, kako so dejali, pa bi tudi rekli, kakor jaz: „fej!“

A.

skih idej in naprav, perhorescira vsako reformo, katera bi se ne ujemala s posebnostjo ruskega narodnega življenja, temveč zahteva le reform takšnih, katere bi narod hitro razumel ter si jih razumno osvojiti mogel.

Ena in druga stranka zahtevata torej reform; a brez dvombe je, da ima nepristransk kritik ali opazovatelj prizadevanju one ostranke dati prednost, katera ne zametuje narodnih šeg in narod ter dosednji socialnih naprav — katere se v Rusiji vse opirajo na predavno dobo Slovanstva — pred ono, katera hoče celi narod akomodirati popolnem tujim idejam in navadam.

Da je car Aleksander III. poklical generala Ignacijeva — tega prvoborilca za osvobodjenje balkanskih Slovanov — na tako važno mesto, kakor je ministerstvo notranjih zadev, dokazuje nam torej, da se on nij izneveril onemu prepričanju, katero je kot carjevič naslednik tako mnogokrat slovesno poudarjal; dokazuje nam pa tudi, da si car reform želi v slovanskem smislu ravno glede notranje uprave velikanske a popolnem slovanske svoje države. In, da to izpelje, gotovo je Ignacijev, dolgoletni osebni prijatelj voditelja slavjanofilske stranke Katkova, pravi mož. Saj se pa naši krvni sovražniki Nemci uže tudi neizrečno boje te eventualitete in obžalujejo Rusijo, ako bi Katkov in Aksakov imela pri predstojajočih reformah glavne besede, kar se nam — si parva licet componere magnis — zdi ravno tako, kakor če bi kdo odžaloval slovenski narod, ko bi bila njegova glavna zagovornika dr. J. Bleiweis in dr. J. Vošnjak od vladarja poklicana, da mu podasta nasvete o uredbah, tikaajočih se našega naroda.

Mi Slovenci veselimo se torej iskreno, da je mogočna Rusija po volji svojega genijalnega carja krenila na tist pot, kateri njenim okoliščinam jedino ugaja; nemške liste pa vprašamo s Puškimom:

Začém šumite vsi narodni vitiji?
Začém anatemoj grozite vsi Rossiji?

—r.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 25. maja.

Brzobjavno se nam je uže z Dunaja naznanil novi škandal, katerega je „liberalna“ manjšina prozvala v državnem zboru. Na vrsti posvetovanj je bil Lienbacherjev šolski predlog. Cela dolga vrsta „ustavovercev“ se je oglasila za besedo zoper predlog, meneča, da se bode tudi z desnice oglasilo več govornikov. A kako so bili osupnjeni „ustavoverci“, ko je predsednik naznanil, da se z desnice razen poročevalcev nobeden nij oglasil za besedo! In kakor novine dunajske pripovedujejo, videlo se je uže na zborničnem obrazu, da levičarji nekaj nameravajo. Na galerijah se je zbralo polno nemških dijakov, židov in nemških učiteljev, kar sicer nij bila navada. Levičarji so sklenili napraviti škandal in v to treba galerije. Res je krščen jud Suess govoril tako strastno, tako surovo in na tak način zabavljaj na večino in vlado, da ga je predsednik Smolka pozval k redu. Suess je namreč v obilici svojih drugih psovk dejal tudi, da je Lienbacherjev predlog sramota in zločin, da vlada pada v prepad politične simonije (da je vlada kupljiva), isto tako tudi večina zbornice. Na ta opomin Smolkin odgovori Suess neumljivo domišljavo: „Nij slabo, ako ostane v protokolih visoke zbornice zapisano, da še celò en Edvard Suess nij

mogel zatreti viharja v svojih prsih.“ — To je bilo znamenje, da so začeli levičarji kričati, vpiti, ropotati a prevpili so jih še postopači na galerijah. Zavolj tega kravala je ukazal dr. Smolka zborničnim rediteljem, da so kričače z galerij spodili. — Lienbacherjev predlog je bil sprejet v včerajšnji seji v tretjem branji.

Cesarjevič Rudolf, ki je bil zdaj v Pešti, ne pride ta mesec v Prago. Kdaj da gre tja, določilo se bode še-le.

Vnanje države.

Potrjuje se, da se namerava ruski car Aleksander III. preseliti v Petrov dvor poleg Moskve.

Judje so morali v zadnjih dneh dosti prestati samo po južnoruskih mestih; to gibanje zoper jude pa se je zdaj presadilo na kmete in tudi od tod morajo judje bežati.

Angleški listi poročajo iz **Sofije**, da bode knez Aleksander bolgarski zahteval, da se sestavi državno svetovalstvo iz samih tujcev in diktaturo za sedem let. Čez 7 let bi potem knez predlagal načrt nove ustave. Če so ta poročila resnična, če ima bolgarski knez res take namere, potem se mora o knezu soditi — da je malo — bolan.

Porta je zahtevala od bolgarskega kneza pojasnila glede njegovega zadnjega proglasa. V to svrhu je v Sofijo prišel bolgarski zastopnik pri porti, Balabanov.

Dne 24. t. m. je bila pogodba mej **Grško** in **Turško** podpisana.

Na **Francoskem** se bode odslej volilo v zbornico sê skrutinijem po listah, in sicer vsak departement toliko poslancev, kolikor ima 70.000 prebivalcev. Vsak departement je en sam volilen okraj. Voljen je oni poslanec, ki ima absolutno večino.

Dopisi.

Iz Ljubljane 23. maja. [Izv. dopis.] Slovenci, če tudi smo majhen narod, vendar smemo s ponosom kazati na lepo število umetnikov v vsakej stroki, ki so si z veliko lastno marljivostjo pridobili tudi v tujcih dobro ime.

Dolgo sem se pripravljaj, da izpregovorim nekoliko o novih orgljah, katere je znani naš umetnik v izdelovanji orgelj, gosp. France Goršič, postavil na kor smledniške cerkve. Razne okolnosti, stvarne in osobne, so bile krive, da tega doslej še nijsem storil. Sicer pa stvar tudi še nij zakasnela.

O Goršičevih orgljah, osobito kolikor jih je izdelal v zadnjih letih, sodi se splošno jako ugodno in laskavo. Stalnost glasú, dovršeno ubrani glasovi in spremeni mej soboj, dobro blago in vestno delo, to so prednosti Goršičevih orgelj, ki so mu pridobile pri nas in po drugod dober glas. Omenjam naj pri tej priliki samo jednega slučaja, ki popolnem potrjuje preje navedene lastnosti. G. Goršič je v Hotedršici postavil nove orglje. Strela udari v cerkveni zvonik in vsled pretresa je počila tudi zadnja cerkvena stena. Vsem je bilo uže žal za lepe nove orglje — a orgljam se nij nič zgodilo; to je znak solidnega dela, čemur mora vsakdo pritegniti. Zlasti pa zadnje orglje Goršičeve v Smledniku. Kdor se hoče preveriti o izvrstnosti teh orgelj, najbolje je, da se sam prepriča, in — čestitati bode moral Goršiču. Posebno cerkvena predstojništva storila bi dobro, da orglje z orgljami primerjajo in se tako obvarujejo škode in nepotrebnih stroškov. Uže vnanji utis novih smledniških orgelj je vrlo ugoden. Orglje imajo 22 spremenov, dva manuala in manualni sklep, dva podnožna zbiralnika, ter vsega vkupaj 1324 piščalk. Orglje imajo kljubo temu, da cerkev nij akustično zidana, ker njena dogost nij v pravej razmeri z njeno širokostjo, prav polen glas; nežni spremeni popolnem so-

glašajo z močnimi in, kar je še posebno poudarjati: tihi spremeni imajo krasen, očaralen nežen glas. Piščali se na hip in ob enem oglašajo in kar je pri vseh, tudi starejših Goršičevih orgljah, če je jeden spremen odprt, ne oglašajo se piščali drugzega spremena. Igra se na teh orgljah brez težave — orgljavcu ne odpadejo prsti, kadar neha igrati — tudi če je odprt manualni sklep, iz česar se razvida dobrost notranje mehanike orgelj. Celo delo je skrajno vestno izpeljano, tega se prepriča vsakdo, kdor stopi v omaro. Piščalke so ondi tako priročno postavljene, da se more do vsake doseči in z lehka vse ogledati. Pedalni spremeni so tudi v popolnem soglasji z manualnimi ter je razmera moči pedalnih in manualnih glasov čisto pravilna. Pedal je tako prirejen, da so končni podnožniki višji, a srednji nižji, tedaj je konkav. Meh goni lahko najmanjša moč in daje vsem piščalkam enakomerno sape. V obče — nove smledniške orglje so potrdile dobro ime mojstra Goršiča in čestitamo mu na njegovem 34. delu.

Hlavka.

Iz Starega trga pri Poljanah 13. maja. [Izv. dop.] Morda mislijo bralci našega lista, da se mi Poljanci nič ne zmenimo za reči, ki se po sveti gode. Pa nij tako. Tudi mi smo pred dvema letoma z drugimi vred slovesno obhajali srebrno poroko Nj. veličanstev cesarja in cesarice, lansko leto pa tisočletnico vpeljavanja slovanskega jezika v cerkvene obrede. Niti letos o priliki poroke cesarjeviča Rudolfa nijmo zadnji ostali. Inicijativo k slovesnosti, ki smo jo priredili, dali so velece-njeni gospodje: župnik Peter Bežek, kaplan Matija Gazin, učitelj Kristij Engelman in iskreni narodnjak poštar g. Miha Rižal. Zadnji trije gospodje so pri poznanih radodarnih tukajšnjih domoljubih nabrali za svečanost 106 goldinarjev.

Iz teh novcev smo napravili 9. maja zvečer na eno uro oddaljenem tukaj v okolici najvišjem 806 metrov visokem hribu „Žežlji“ velikansk kres. Pa žalibog! vreme nam je bilo neugodno in gosta megla zakrila je lep razgled; vidi se namreč od tu s hriba cela Belokranjska okolica in deloma tudi hrvaška do Ogulina, Karlovca in Zagreba. Mogočno se je sê starega Žežlja razlegal strel možnarjev. Razen tega je pa še vsaka vas v fari imela svoj kres.

Dne 10. maja ob 4. uri zjutraj je 21kratni strel možnarjev in ubrano zvonjenje naznanjalo faranom slovesni dan. Ob 10. uri je bila sveta maša, katere se je udeležilo poleg šolske mladine, akoprav je neprenehoma deževalo, nenavadno veliko ljudstva. Po sv. maši je v šolske sobi g. župnik kot predsednik krajnega šolskega sveta razložil šolske mladini pomen svečanosti, in razdelil 50 knjižic „Cesarjevič Rudolf in princesinja Stefanija;“ na to se je zapela cesarska pesen. Potem so dečki in deklice vrstivši se prav gladko deklamovali in vmes nekoliko šolskih pesen zapeli. Prihodnjo točko našega sporeda, pogostovanje šolske mladine na prijaznem griči sv. Antona, nam je vreme prečrtalo, in bili smo v zadregi, kam s toliko otroci; bilo jih je 212. Ali hitro ponudi tukajšnji spoštovani gostilničar Peter Bukovec dve prostorni sobi, v katerih eno smo dejali dečke, v drugo dekleta in jih pogostili s kruhom, pečenjem in vinom, ter vsakemu še po eno štruco na dom dali. Po končanem pogostovanji so se otroci pred omenjeno hišo okoli svojega ljubljene učitelja zbrali, dečki od ene, dekleta od druge strani, razoglavi za-

peli še enkrat cesarsko himno in poročencema trikrat gromovito živela zaklicali. Končno stopi pred navzočne dobrotnike deček in se jim v svojem, svojih součencev in součenk imeni srčno zahvali.

Potem so odrasli sedli k skupnemu obedu, pri katerem se je napitnica za napitnico vrstila. Pozno v noč smo se razšli v trdnjavi, da smo ta za celo Avstrijo pomenljivi dan vredno in dostojno obhajali.

Še nekaj. Govorili smo že večkrat, da bi ustanovili bralno društvo, a resno še nobenkrat. Sedaj se je pokazalo, da to ni nemogoče. Zato, na noge Poljanci! in napravimo si narodno ognjišče, kjer si bomo um bistrili, in srca v ljubezni do domovine greti. Trdno se nadejam, da bom v prihodnjem dopisu, ako vam drago, o tem bolj ugodno pisal. (Prosimo! Vaša poročila nam bodo vselej dobro došla. Ur)

Z Gorenjskega 20. maja. [Izv. dop.] Dolgo, dolgo smo čakali in vendar smo pričakali, da se je srce Slovenije, bela Ljubljana otresla domačih in tujih naših nasprotnikov. Mi mislimo slavno zmago v trgovinsko in obrtno zbornico dne 17. t. m., katere se srčno radujemo. In kaj bi se ne radovali, ker se pri tem spominamo, kako ljuto so bili preganjani vsi oni, kateri so nosili pošteno slovensko zastavo v rokah. Kako so naši domači renegatje denuncirali domačine zagrizenim tevtonom, da so jih le-ti potem predstavljali „100 meilen von der windischen mark“ ali pa v najslabše kraje in nadomestovali njih službe s svojimi privrženci pokvarjenimi na duši in telesu. Niso še pozabljeni oni časi, ko je imel najzadnji brič pravico posmehovati se in v prah teptati najdražje svetinje naroda našega. Kri nam sili v glavo, kader na to mislimo!

Kolikokrat se nas je nekaj obup polastil, ker smo morali vse to mirnim očesom gledati, pa žareči ogenj v prsih nam nij hotel ugasniti in ostali smo to kar smo, zvesti sinovi našega čilega naroda!

Da je zmaga v trgovinsko zbornico tako sijajna, zahvalimo se našim zbuženim trgovcem in obrtnikom, ki so pokazali, da ljudstvo se zaveda zlatega reka: „svōji k svojim“. Pa nikar ne mislimo, da smemo zdaj, ko smo zmagali v trgovinsko zbornico, orožje iz rok déti in počivati. Nikakor, ampak z roko na orožji moramo varovati priborjeno pozicijo, kajti sovražnik je oslavljen pa ne še uničen.

Ni za trenotek ne spustimo protivnikov izpred oči, saj je znano, da z njimi nij miru ampak večni boj. Brusimo torej „svitile meče“ in navdušeno jih sučimo, kader bode treba, da sodrgo poženemo še iz družih pozicij. Potem bomo z večim veseljem delali za razvoj svojega ljubljenskega naroda. Sicer pa dal Bog, da se kmalu uresniči zlate besede slavnega Riegerja, ki je dejal: „Kakor hrast zraven lipe mirno rase in se razvija, da postaneta mogočna drevesa, tako naj tudi avstrijski narodi eden poleg drugega mirno živé in se razvijajo na slavo celokupnosti mnogojezične Avstrije!! —

Domače stvari.

— (Sokolov izlet v Trst) Pôla za „Sokolski“ izlet v Trst počela se je raznašati, ter so gg. Sokolci prošeni, da se blagovole brzo odločiti ter podpisati, kateri se mislijo izleta udeležiti. Ako bi slučajno kak gospod ne dobil ta teden pôle v roko, ali da se do sedaj še nij odločil, naj se blagovoli zadnji čas do prihodnje nedelje 29. t. m. zjutraj oglašiti pri čitalniščnem kustoscu, da se tam podpiše

ter nam je tako moč, pravo število udeležencev pozvedeti, o čemer nam je treba slavnostnemu odboru v Trst poročati. — Slavnost bode, kakor program kaže, velikanska, tudi „Sokol“ iz Zagreba se je udeleži. Tedaj bratje na noge.

— (Jurčičeva slika.) V Kollmanovej prodajalnici na mestnem trgu je razstavljena doprsna podoba Jurčičeva, katero je skredo zrisal znani risar g. Smutny.

— (Fcm. baron Kuhn) je včeraj dopoldne na ravani pred fužinami ogledoval tukajšnje vojaške oddelke.

— (Ljubljanska požarna straža) je imela zadnjo soboto svoj letni občni zbor. Navzočnih je bilo 68 članov. Zbor je sprejel nove statute in novi službeni red. Iz blagajniškega poročila se razvida, da je imelo društvo l. 1880 dohodkov 5743 gld. 12 kr. a stroškov 5631 gld. 44 kr. Dohodki ob slavnosti desetletnice društvenega obstanka 1869 gl. 39 kr.; stroški 1901 gld. 59 kr. Društvo ima 109 izvrševalnih članov.

— (Pri zadnji javnej tomboli) je bilo dohodkov 1304 gld. 50 kr., stroškov 686 gld. 4 kr., ostane tedaj 618 gld. 46 kr., ki se razdele v dva jednaka dela v znani namen.

— (Glavni zbor) družbe sv. Vincencija je zadnji vtorek zvečer po daljšem razgovoru sklenil, da se poslopje, katero bode društvo gradilo za deško sirotišnico na Poljanah na kupljenem Vernikovem prostoru, za šest metrov od ceste umakne. Ob cesti poleg gradne črte se napravi železna ograja, pred poslopjem pa mali vrt. Stare hiše, ki jih je kupila družba sv. Vincencija, so uže popolnem podrti.

— (Mariborska čitalnica) namenja slovesno obhajati dne 20. julija t. l. spomin svojega dvajsetletnega obstanka. Program te svečanosti se bode natisnil pozneje.

— (Občinska volitev.) V velikej Loki v litjskem okraji so bili voljeni za župana Jože Svet, za svetovalca Andrej Slana ter Andrej Marinčič.

Blagoslovljenje zastave „Delavskega podpornega društva v Trstu“

dne 5. junija 1881.

Kakor je slišati, se bodo udeležila te slavnosti razna društva s Primorskega, Kranjske in Hrvatske, naime Ljubljanski Sokol, Ljubljanski čitalniški pevski zbor, Zagrebški Sokol, društvo Zora iz Karlovca; društvo Danica iz Siska, podružnica čitalnice Goriške itd.

Program slavnosti in z njo združene veselice:

I. Ob 1/8. uri zjutraj slovesni sprejem raznih došlih društev na tržaški postaji, od tam odhod z godbo in zastavami v gledališče „Armonia“, kjer se zastave oddadé.

II. Ob 1/10. zjutraj skupna skušnja vseh pevskih zborov v dvorani tržaške čitalnice.

III. **Spored blagoslovljenja zastave v gledališču „Armonia“:**

a) Sprejem kumice; b) Petje; c) Pozdrav gostov in odličnih oseb po predsedniku; d) Kumica priveže trak na zastavo ter zabija z družicami žebelje; e) Slavnostni govor, predsednik izroči mej govorom zastavo zastavonoscu; f) Petje; g) Pozdravljanje nove zastave po zastavah došlih društev, vmes svira godba; h) Odhod v društvene prostore z godbo in zastavami.

IV. **Banket v velikej dvorani „pri zelenem hribu“ točno ob 1. uri popoldne.**

Kdor se hoče udeležiti banketa, bodi si obiskovalcev ali domačih, mora poslati predsedništvu podpornega društva 2 gld. najdalje do 1. junija.

V. **Ljudska veselica pri sv. Ivanu.**

1. Ob 4. popoldne se zberó vsa društva na dvorišču društvenega stanovanja (pri Judtmanu) in odri-nejo od tam z godbo in zastavami k sv. Ivanu.
2. Pri sv. Ivanu sprejem društev po deputaciji okoličanov in venčanje zastav po dekletih iz okolice.
3. Petje.

4. Plezanje na visok mlaj, kjer bodo trije darovi.
5. Srečkanje za sledeče darove: a) 4 cekine; b) en par zlatih uhanov; c) 4 tolarje; d) ena ura budnica in še 10 skritih darov, mej katerimi imajo nekateri istinito, drugi pa le šaljivo vrednost. Vstopnica sè srečko vred 20 kr.

6. Ob 1/8. uri zvečer odhod v mesto z godbo in zastavami, katere se shranijo v društvenih prostorih.

VII. **Velika beseda v gledališču „Armonia“ ob 1/9. uri zvečer.**

Spored:
1. Vogel — „Cigani“, pojó skupaj vsi zbori.
2. Bazini — „Križari“, poje ljubljanski pevski zbor.
3. Deklamacija.
4. Nastop (Kolo) vseh članov Sokolov.
5. Nedvêd — „Oblakom“, poje tržaški mešani zbor.
6. Prizor iz opere „Un ballo in maschera“, poje ljubljanski pevski zbor.
7. Telovadba na drogu ljubljanskega Sokola.
8. Ipavec — „Kdo je mar“, poje tržaški pevski zbor sè spremljevanjem orkestra.
9. Hajdrih — „Jadransko morje“, pojó skupaj vsi zbori.
10. Grupe ali piramide ljubljanskega Sokola.

Vstopnica: Pritličje 60 kr., sedež 50 kr., galerija 30 kr., loža v pritličju 4 gld., v I. nadstropju 4 gld., v II. nadstropju 3 gld., v III. nadstropju 2 gld. — Te cene se razumevajo za slavnost zjutraj in besedo zvečer. — Velikodušnosti nijso stavljené meje.

Vstopnice se dobivajo do 4. junija v pisarni „podpornega društva“, v tržaški čitalnici Via alle poste št. 10, v kavarnah Bott in Commercio in v prodajalnici g. Fr. Žitka, Corsia Stadion št. 1, zadnji dan pa le pri kasi gledališča „Armonia“.

VIII. **V ponedeljek 6. junija:**

Slovo na kolodvoru in odhod društev.

Opombe.
a) Za goste, ki bodo obiskali slavnost v Trstu, je odbor preskrbel znižano vožnjo po železnici in se dobivajo dotične legitimacije in listi v ljubljanske čitalnici, v prostorih zagrebškega „Sokola“, društva „Danica“ v Sisku, društva „Zora“ v Karlovcu in v goriške čitalnici. Vsi obiskovalci iz družih krajev obrnejo se lahko do „Podpornega društva“ v Trstu.

b) Odsek za stanovanje je preskrbel nekoliko stanovanj, ki se bodo oddajala brezplačno v prvi vrsti sodelujočim gospodom od „Sokola“ in pevskega društva ljubljanskega. Preskrbel pa je več snažnih stanovanj po nizke ceni tudi za druge goste, kateri naj se blagovole obrniti glede stanovanja do odbora „Podpornega društva“ (odsek za stanovanje) v Trstu, do dne 4. junija.

c) Vsa društva, ki se mislijo udeležiti slavnosti, naj se oglašé poprej, vsaj do 30. t. m. pri odboru „podpornega društva“.

d) Vsa društva, ki se udeležijo slavnosti in imajo zastave, so prošena, da prinesó zastave soboj.
e) Ako kdo zunanji želi vstopnice v gledališče ali karte za lože, obrne se lahko precej do odbora „podpornega društva“, kateri sploh prav rad ustreže vsakej želji.

V Trstu, dne 20. maja 1881.
Odbor „Delavskega podpornega društva“.

Umrli so v Ljubljani:

21. maja: Franc Bitenc, delovčev sin, 13 mes., sv. Petra cesta št. 69.

22. maja: Marija Jančar, delovca žena, 44 let, na sv. Petra cesti št. 55, za jetiko. — Marija Podkrajšek, konduktorja hči, 4 leta, Kolodvorske ulice št. 30, za božjastjo.

V deželnej bolnici.
18. maja: Jožef Dreksler, dninar, 29 let, za jetiko.

19. maja: Jožefa Vernir, gostija, 43 let, za jetiko. — Jakob Tratnik, hlapec, 78 let, za oslabljenjem moči.

20. maja: Gašpar Kvas, gostač, 60 let.

Tržne cene

v Ljubljani 25. maja t. l.
Pšenica hektoliter 9 gld. 34 kr.; — reč 6 gld. 15 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gld. 33 kr.; — prosó 5 gld. 70 kr.; — koruza 5 gld. 70 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 91 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; mast — gld. 78 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; špeh povojen — gld. 72 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 21 kr.; — slame 1 gld. 83 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 5 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 25. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 77 gld. 05 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 77 „ 35 „
Zlata renta . . . 95 „ 15 „
1860 drž. posojilo . . . 133 „ 10 „
Akcije narodne banke . . . 836 „ — „
Kreditne akcije . . . 356 „ 40 „
London . . . 117 „ 10 „
Srebro . . . — „ — „
Napol. . . 9 „ 29 „
C. kr. cekini . . . 5 „ 52 „
Državne marke . . . 57 „ 20 „

Zahvala.

Za obile dokaze srčnega sočutja ob kratke bolezni in smrti našega presrečno ljubljenega, nepozabljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Matija Kalana,

za lep, čestilen sprevid k večnemu počitku in za prelepo nagrobno petje, nam je dolžnost vsem, osobito pak gospodu c. kr. okr. glavarju, gospodu Ivanu Ribarju in njegovej rodbini za požrtvovalno postrežbo, čestitej duhovščini, p. n. gospodom pevcem in c. kr. uradnikom v gorenjem Logateci najiskrenejšo zahvalo izreči.

(300)

Žalujoci ostali.

Zahvala.

Za ljubeznivo sočutje o prerane smrti nepozabljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

J. F. Hojšerja,

ter za mnogobrojno spremstvo pri sprevidu, kar je dobro delo užalostnemu sreč, zahvaljuje se vsem iskreno

(299)

žalujoca vdova
Karolina Hojšer.

V Idriji, dne 20. maja 1881.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci

črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane 35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Mich. Guglielmo. Celje: lekar J. Kupferschmied; Kranj: lekar Drag. Šavnik; Kamnik: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besedo: Echte Maria-zeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavrtku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov inistitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (362—41)

Išče se stanovanje,

dve lepo meblirani sobi. — Ponudbe naj se oddadō v „Narodne tiskarne“.

Št. 7726.

(297—2)

Košnja v najem!

V ponedeljek 30. maja 1881 dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senošetij ob zagrebške cesti pod Rakovnikom, pri konjači v Trnovem in pri kolezijskem mlinu po očitnej dražbi kosoma v najem oddala in se najemniki vabijo ob 9. uri dopoldne na travnik pod Rakovnikom.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 23. maja 1881.

Župan: Laschan.

Vila v Celji,

obstoječa iz štirih sob v eni vrsti in posebe še iz dveh sob z alkovnom, imajoča konjske, kravje in svinjske hleve, mlad park, lep kuhinjski vrt, veliko špargeljno gredo, mlado sadovno drevje, šest oralov ali plugov njuv in travnikov, vse mično ležeče na konci celjskega eksercijskega prostora, bode se pri c. kr. okrožnej sodnji v Celji 2. junija t. l. predpoludne v III. izvršnej dražbi prodala. Založiti je treba 942 gld. Vsako zaželjeno razjasnilo podaje brezplačno Lovro Baš, c. kr. notar v Celji. (287—2)

Hiša na prodaj.

Hiša na voglu z vrtom, v Ljubljani št. 50 v Florijanskih ulicah se iz proste roke prodaja. Razjasnila se dadō v isti hiši pri tleh na desno. (288—2)

A. Krejči,

v Ljubljani,

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice, priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst modernih

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuhovino in zimsko obleko

čez poletje v shranjevanje. (133—12)

Prodajalnica

jako prostorna in svetla (6 velicnih oken) za prodajo raznega (mešanega) blaga

najbolje opravljena, blizu župnijske cerkve v veliki vasi na Notranjskem

daje se v najem

s potrebnimi drugimi prostori vred.

Eventualno mogel bi najemnik prevzeti v oskrbovanje tudi 3 hiše z gostilno in nekoliko zemljiščem, obsežajočim njive, travnike in vinograd.

Izvestija daje iz prijaznosti opravištvu „Slovenskega Naroda.“ (289—2)

Dr. Pattisonova
bata zoper protin
tako ublaži in ozdravi hitro (65—8)
protin ter revmatizem
Vsake vrste: bolečine na obrazu, prsih, vratu, v zobeh, rokav, kolenuh, udih, v križi in plečih. V zavrtkih po 70 kr., pol zavrtka 40 kr. imajo Jul. pl. Trnkovec, lekarna pri Samorogu v Ljubljani.

Mazač,
slikar napisov,
in
lakirar.

Adolf Eberl,
Ljubljana, Marijin trg,
poleg frančiškanskega mostu.

Zaloga
oljnatih barv,
laka in
firneža.

Gostilniški vrt pri Virantu.

(Sternwarte.)

Udano podpisani naznanjam sl. občinstvu v Ljubljani ter iz okolice, da sem odprl veliki

gostilniški vrt,

katerega oddelek za goste sem pa letos še zdatno povečal. Slavnemu občinstvu stoji na razpolaganje na vrtu tudi lepo priročno kegljišče.

Omeniti moram še posebno, da točim

izvrstno mengiško pivo,

da je sploh pripravljena zmirom najboljša pijača in jed ter posebno sl. občinstvu iz okolice in prečastitemu duhovenstvu priporočam zmirom snažna prenočišča. V obče pa obetam, da bodem kakor doslej tudi še dalje skrbel z yso močjo za to, da bodo moji gostje zadovoljeni.

Anton Mikulinič,

gostilničar pri „Virantu“ na sv. Jakoba trgu.

Denarna obrtn. pomočna družba.

Redni 25. občni zbor denarnega obrtnijskega pomočnega društva, vknjiženega tovarištva z omejeno zavezo, bode v nedeljo 29. maja 1881 dopoldne ob 1. uri v veliki mestni dvorani.

DNEVNI RED:

1. Letno sporočilo in računski sklep za l. 1880.
2. Poročilo v zadnjem občnem zboru izvoljenega odbora za pregled računov.
3. Volitev 4 udov v ravnateljstvo za tri leta.
4. Volitev odbora za pregledovanje računov l. 1881. (§ 25 pravil.)
5. Posamezni nasveti udov.

Ravnateljstvo obrtnijsko-pomočnega društva, vpisanega tovarištva z omejeno zavezo v Ljubljani:

J. N. Horak,
vodja.

(298)

Gewerbl. Aushilfskassen-Verein.

Die 25. ordentliche Generalversammlung des gewerblichen Aushilfskassen-Vereines, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung, findet Sonntag den 29. Mai 1881 Vormittags 11 Uhr im grossen städtischen Rathaus-Saale statt.

TAGESORDNUNG:

1. Jahresbericht und Rechnungsabschluss pro 1880.
2. Bericht des in der letzten Generalversammlung gewählten Revisions-Ausschusses.
3. Ergänzungswahl von 4 Mitgliedern des Vorstandes.
4. Wahl eines Revisions-Ausschusses zur Prüfung der Jahresrechnung pro 1881. (§ 15 der Statuten).
5. Allfällige besondere Anträge der Genossenschafts-Mitglieder.

Der Vorstand des gewerblichen Aushilfskassen-Vereines, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung in Laibach:

J. N. Horak,
Direktor.